

ΝΕΟΚΛΗΣ Δ. ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Βουλευτής Π.Ε. Λακωνίας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα, 7 Ιουνίου 2020

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

Προς: Υπουργό Εσωτερικών κ.Τάκη Θεοδωρικάκο

Θέμα: «Ανακήρυξη της Τοπικής Κοινότητας Αγίου Δημητρίου Δήμου Ευρώτα Λακωνίας ως μαρτυρικού χωριού»

Ο Δήμος Ευρώτα και η Τοπική Κοινότητα Αγίου Δημητρίου Ζάρακος δικαίως διεκδικούν την ανακήρυξη του χωριού ως μαρτυρικού κατόπιν αποφάσεων την συλλογικών τους οργάνων το έτος 2012.

Μέχρι σήμερα δεν έχει ληφθεί απόφαση από την Τριμελή Επιτροπή της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του ν. 2503/1997.

Τα ιστορικά στοιχεία είναι επιβεβαιωμένα και από τις προφορικές μαρτυρίες των επιζησάντων εκείνης της ολέθριας «Μαύρης Κυριακής» της 4ης Ιουνίου 1944.

Εικοσιένα (21) αθώα θύματα «πλήρωσαν» με το αίμα τους την αντίσταση των Αγιοδημητριωτών και των πατριωτών της ευρύτερης περιοχής του Πάρνωνα, ενώ σχεδόν όλα τα σπίτια (295), η εκκλησία του Αγ.Χαραλάμπους και το δημοτικό σχολείο του χωριού καταστράφηκαν από την μανία των κατακτητών.

Το Ολοκαύτωμα του Αγίου Δημητρίου αποδεδειγμένα ήταν μέρος των αντιποίνων για την εκτέλεση του υποστράτηγου της ναζιστικής Γερμανίας, Φράντς Κρεχ και τεσσάρων μελών της συνοδείας που έλαβε χώρα στις 27/4/1944 στην περιοχή της Γκαγκανιάς των Μολάων από την διμοιρία του 8ου Συντάγματος του ΕΛΑΣ (Λακωνίας), υπό τον ανθυπολοχαγό (Π.Ζ) του Ελληνικού Στρατού Μανώλη Σταθάκη.

Τα αντίποινα ξεκίνησαν με τον θάνατο αθώων ανθρώπων, που εκτελούνταν αδιακρίτως από την 117^η Μεραρχία των Γερμανών, στο δρόμο της επιστροφής από τους Μολάους στην Σπάρτη, ενώ εκτελέσεις έλαβαν χώρα και αλλού από τα στρατεύματα κατοχής, κυρίως σε περιοχές της Αθήνας, οι οποίες ανέρχονται σε 325 περίπου. (Χέλμουτ Φέλμυ στη δίκη της Νυρεμβέργης).

Τα αντίποινα για την εκτέλεση του Φράντς Κρεχ συνεχίστηκαν με την εκτέλεση 200 πατριωτών στη Καισαριανή την πρωτομαγιά του 1944.

Ιδιαίτερη αξία έχει η διαταγή του πολεμικού διοικητή της Πελοποννήσου, υποστράτηγου Καρλ φον Λε Σουίρ να κηρυχθεί η περιοχή της Πελοποννήσου, ως «ζώνη επιχειρήσεων» δηλαδή ανοιχτό πολεμικό μέτωπο ως αντίποινα από την πρώτη ημέρα εκτέλεσης του Φράντς Κρεχ (27/4/1944).

Την Κυριακή της 4ης Ιουνίου 1944 εικοσιένα αθώοι άμαχοι μεταξύ τους γυναίκες και παιδιά υπήρξαν θύματα των αντιποίνων και της θηριωδίας, ενός προμελετημένου και καλά σχεδιασμένου εγκλήματος.

Τα αθώα θύματα του Αγίου Δημητρίου Ζάρακος που πλήρωσαν με την ζωή την θηριωδία των Γερμανικών Στρατευμάτων Κατοχής της 4ης Ιουνίου 1944 ζητούν δικαίωση. Τα ονόματα των εκτελεσθέντων είναι:

1. ΚΥΡΙΑΚΟΣ Ι. ΜΠΑΤΣΑΚΗΣ (ετών 74)
2. ΔΙΑΜΑΝΤΩ Ι. ΧΡΙΣΤΑΚΗ (ετών 40)
3. ΕΛΕΝΗ Π. ΠΕΤΡΑΚΗ (ετών 74)
4. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ. ΛΑΜΠΡΟΣ (ετών 75)
5. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ Γ. ΛΑΜΠΡΟΥ (ετών 73)
6. ΛΕΜΟΝΙΑ Γ. ΛΑΜΠΡΟΥ (ετών 24)
7. ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ Ν. ΣΑΡΡΗ (ετών 34)
8. ΣΟΥΣΑΝΑ Ν. ΣΑΡΡΗ (ετών 10)
9. ΓΕΩΡΓΙΑ Ν. ΣΑΡΡΗ (ετών 4)
10. ΜΕΤΑΞΙΑ Ν. ΣΑΡΡΗ (ετών 2)
11. ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ν. ΓΕΩΡΓΑΝΤΩΝΗΣ (ετών 77)

12. ΚΑΝΝΕΛΩ Θ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΩΝΗ (ετών 76)
13. ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΑ Θ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΩΝΗ (ετών 35)
14. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Χ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΩΝΗΣ (ετών 72)
15. ΚΑΛΛΙΟΠΗ Δ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΩΝΗ (ετών 36)
16. ΚΑΤΕΡΙΝΑ Χ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΩΝΗ (ετών 41)
17. ΓΕΩΡΓΙΑ Χ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΩΝΗ (ετών 12)
18. ΧΡΥΣΟΥΛΑ Χ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΩΝΗ (ετών 4)
19. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΟΣ Ι. ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ (ετών 72)
20. ΔΙΑΜΑΝΤΩ Ι. ΜΠΑΤΣΑΚΗ (ετών 68)
21. ΜΙΧΑΗΛ Χ. Σ ΠΑΝΟΣ (ετών 19)

Η φωτιά έκαψε 295 σπίτια, σχεδόν δηλαδή όλα όσα σπίτια που υπήρχαν στο χωριό μαζί με την κεντρική εκκλησία και το δημοτικό σχολείο του χωριού. Η δραματική παράκληση του γέροντα γυμνασιάρχη, Σωτήρη Καμαρινού να σταματήσουν να σκοτώνουν γέρους και γυναικόπαιδα τους έπεισε και έτσι αποφάσισαν να εγκαταλείψουν το χωριό, για να συνεχίσουν τις θηριωδίες τους με την πυρπόληση του γειτονικού χωριού της Ζούπενας - Άγιοι Ανάργυροι Λακωνίας (5 – 6 – 1944).

Στις 4 Ιουνίου 2020 συμπληρώθηκαν 76 χρόνια από τη θυσία των άμαχων και αθώων θυμάτων του Αγίου Δημητρίου Ζάρακα και της ολοκληρωτικής καταστροφής του χωριού.

Αποτελεί υποχρέωση της Πολιτείας η απόδοση της οφειλόμενης τιμής και μνήμης για το Ολοκαύτωμα του Αγίου Δημητρίου με την ανακήρυξη της Τοπικής Κοινότητας, ως «Μαρτυρικού Χωριού».

Μέχρι σήμερα το αίτημα της Τοπικής Κοινότητας Αγίου Δημητρίου και του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ευρώτα «ως μαρτυρικού χωριού», παραμένει αδικαίωτο αναμένοντας την απόφαση της Τριμελούς Επιτροπής της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του ν. 2503/1997.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Προτίθεται να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες, ώστε να αποδοθεί η οφειλόμενη τιμή στην Τοπική Κοινότητα Αγίου Δημητρίου Ζάρακα του Δήμου Ευρώτα Λακωνίας με την ανακήρυξή της ως «Μαρτυρικού Χωριού»;
2. Προτίθεται, ειδικότερα, να προβεί σε ενέργειες ώστε το συντομότερο δυνατό η προβλεπόμενη από την παρ. 5 του άρθρου 18 του Ν. 2503/1997 Τριμελής Επιτροπή, να συγκροτηθεί για να εξετάσει τα ιστορικά δεδομένα και τις κατατιθεμένες μαρτυρίες των επιζησάντων της δραματικής ημέρας του ολοκαυτώματος (4/6/1944), προκειμένου να ακολουθηθούν οι προβλεπόμενες διαδικασίες για την έκδοση Π.Δ., που θα επικυρώνει τον χαρακτηρισμό της Τοπικής Κοινότητας Αγίου Δημητρίου Ζάρακα του Δήμου Ευρώτα ως «Μαρτυρικού Χωριού»;

Με εκτίμηση,

ΝΕΟΚΛΗΣ Δ. ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Βουλευτής Π.Ε. Λακωνίας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ